

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Co[n]sta[n]tia, & perseuera[n]tia. Cap. 9.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

famam auget, seu bonam seu malam, quam vulgus incompositum, vt quod audire & eloqui temerè soleat, nulla prorsus veritatis habita ratione. Denique addit: Si quis ob populi dicta animo statim deijci ceperit, nã is nihil vnquam quod generosũ, admirandumque sit, parere poterit, siquidem mœstitia, itemque curã ac sollicitudines perpetuã, animi vim maximè possunt profernere.

Præter hæc contingit eundem Oratorem cõsternari animo, si quando in concione sibi ipse non satisfecerit, sit enim hoc ex Dei benignitate aliquando, vt sic elationi locus præcludatur. Sæpè id contigisse sumus experti, vt tunc aliquis magis alijs placuerit, cum sibi minus. Quod præclare docet Aug. Nolim, ait, te moueri, eo quod sæpè tibi abiectum sermonem fastidiosumque habere visus es, fieri enim potest, vt ei què instruebas, non ita visus sit, sed quia tu aliquid melius audiri desiderabas, eo tibi quò dicebas, videtur indignum auribus aliorum. Nã & mihi propè semper sermo meus displicet, melioris enim audus sum. ¶ Et infra subdit, sed mihi, inquit, sæpè indicat eorum studium, qui me audire cupiunt, non ita esse frigidum eloquium meum, vt videtur mihi, mecumque ago sedulo, vt huic exhibendo ministerio non desim, in quo illos video benè accipere, quod exhibetur. Nec ita multo post addit: Si in pecunia corporali, quanto magis in spiritali hilarem datorem diligit Deus, sed hæc hilaritas vt adsit ad horam, eius est misericordia, qui ista præcipit.

Sæpe Orator sibi non satisfacit.

1. de Cath. iud. c. 2.

Constantia & perseuerantia. Cap. IX.

Debet etiam perseueranter animarum patronus, & animo constanti perdurare in ministerio, ad quod vocatus est, neque ab incepto desistere, etiamsi ipsi videatur modicus fructus colligi, sicut Beatus Chrysof. ait: Aquarum vena, etiamsi nullus veniat adaquatum, manant tamen, & fontes, quãuis hauriat nemo, scatebras emittunt. ¶ Et affert exemplum Hieremias, qui ob hanc ipsam causam se ab hoc munere subtrahere cogitabat, cum dixit, factus sum in derisum tota die, dixi, non loquar, nec nominabo nomen Domini: Sed quid passus sit hæc dicens, subdit: Et factus est in corde meo quasi ignis æstuans, claususque in ossibus meis, & defeci ferre non sustinens. In eã concione Chrysofomus multa plane digna, quæ ex abundantij illo fonte hauriantur affert, ad confirmandum concionatorẽ.

In cap. 16. Lucae conc. 1. de Lazaro ro initio.

In eos, qui
animum de-
spondent eo
quod non ap-
pareat fru-
ctus.
Primo.
Secundo.
Tertio.
Quarto.
Quinto.

se animum in suo labore despondeat, contra eos qui dicunt, desine bene consulere, desine monere, nolunt te auscultare. Respondet fuse sed summa est hæc. Primo, quid ais homo? videlicet polliciti sumus nos vno die omnes rete capturos? Nam si decem tantum persuasi sint, si quinque, si vnus, nonne hoc nobis sufficit ad consolationem? Secundo, Imo pone, neminem nostris dictis persuasum, quanquam id fieri non possit, vt sermo in tam multis disseminatus, vacet omni fructu: sed pone ita esse, tamen non erit sermo sine fructu, cum illi ipsi, qui ad peccatum redeunt, haud tanta cum impudentia, audaciaue id faciant, obiurgatione nostra eis in memoriam redeunte, & tacita cogitatione erubescant. Hoc autem non simili impudentia peccata solita perpetrare; aliquid saltem est futura salutis indicium. Tertio, si non profuit sermo malis, tamen bonis in bonis propositis & consilijs confirmat; non erexi ægrotantem, attamen eos qui valent reddidi firmiores. Quarto hodie non persuasi, cras persuadere poterò; quod si minus cras, perendie, aut quarto ab hinc die, vt Piscator qui per totum diem vacua attraxit rete, sub noctem iam abire parans, capto, qui ipsum per totum sefellerat diem, pisce discedit. Quinto, in omnibus artibus vulgo homines, etiamsi crebro frustrentur optatis, nec res ex voto succedant, tamen ad easdem redeunt, nec desistunt, vt apparet in agricola, negotiatore, nauclero, & tamen nostra ab his longe est diuersa conditio. Nã si illis non successit euentus, nullus aliunde existit fructus, qui lucrum interceptum, aut damnum acceptum, refarciat; At Concionator, etsi iactum semen auditor non recipiat, non minus accipiet præmij non auditus, quàm accepturus erat si alter obtemperasset. Nam vnusquisque (ait,) mercedem accipiet secundum proprium laborem, & non dicit secundum euentum lege eundem Chrysof. hom. 12. in Ioan. Tom. 3. de mercede concionatoris, etiam si fructus non fiat. Fac tu quod tuum est inquit Bernard. nam Deus quod suum est curabit; planta, riga, & tuas expleuisti partes, sanè incrementum vbi voluerit dabit Deus, vbi forte noluerit, tibi deperit nihil. Medici est medicamenta adhibere, non est in manu medici semper relictur vt æger; En plaga tibi incumbit, cura eam, curam exigeris, non curationem. Quamquam sapè etiam fructus concionum occultus est, & non peruenit plerumque ad aures concionatoris. Hæc cum ita sint (vt addit luculenter Chrysof.) debet constanter in suo munere Concionator persistere, nec vnquam de aliorum salute despera-

sperare secundum Pauli præceptum ad Timotheum, seruum Dei oportet mansuetum esse, ad omnes docibilem, corripientem eos, qui resistunt veritati, ne quâdo idest si forte det illis Deus penitentiam in agnitionem veritatis. Parentes ægrotantibus filiis, quamquam medicorum sententia desperatis, mæsti quidem, sed tamen seduli sunt, & omnia quæ possunt, ad supremum usque halitum admouent. Hoc nos quoque pro fratribus in animæ causa faciamus, quin eo accuratius, quo videtur mors ei æterna certius impendere.] Bone Deus, dæmon non cessat tentare viros sanctos, etsi non valde confidat se quidquam effecturum, vt patet in historia Iob. ego vero de fratris salute desperabo, & curam omnem abijciâ. Ante omnia sit nobis Christus exemplar ob oculos, qui cum omnium futurorum esset cōscius, tamen nunquam cessauit quod sui erat muneris præstare, etiam cum perfido & impijssimo Iuda, quem sciebat certissimè damnandum.

Hoc loco habenda sunt in promptu præclara monita B. Ignacij Loiola Societatis nostræ parentis, & Iacobi Laynis, qui primus post Ignatium Generalis Præpositus fuit; hic aiebat verandum esse animo; Deum quarundam rerum velle studia, & conatus à nobis, quarum omnino vel nolit effectum, vel ab alijs velit, idque ex ipsis Dei verbis ad David docebat. Quod cogitasti in corde tuo ædificare domum nomini meo, bene fecisti, hoc ipsum mente tractans, veruntamen tu non ædificabis mihi domum, sed filius tuus. Ignacij autem consilium erat, in hac proximorum salute imitandam esse, ex vna parte Angelorum sedulitatem, & industriam, ex altera eorundem tranquillitatem si euentus non succedat è sententia.

Adijciam vltimo loco monitionem meo iudicio necessariam ijs, qui cum vident paucitatem auditorum ad concio es confluentium, cadunt animo, & omninò sese abijciunt; cauendum his est, ne si forte initio res minus succedat, propterea frigidius dicant, & concionem minore studio comparent; nam id esset inclinatum rem vrgere in præceptis, contra potius nitendū est. Nam sæpè illa perseverantia expugnat difficultates, & paulatim alijs atque alijs accedentibus, frequens fit auditorium. Certè maximi est meriti apud Deum ille fidelis labor, & argumentum satis manifestum, Concionatorem non plausus gratia, & placendi hominibus, sed obedientiæ, & Deo seruiendi studio munere illo perfungi.

Sed parua sunt quæ hæctenus dixi, ad maiora vocatur, qui

Optima consilia.

Auditorum paucitas non debet exanimare.

Orator sit paratus ad multa toleranda pro Christo.

pro Christo legatione fungitur, nempe ut sicut ipse pro Evangelica veritate mortem tam crudelem subiit, nos quoque nihil magis habeamus in votis, quam ut pro ipso, & pro Evangelio si opus sit, sanguinem fundamus. Sicut habemus tam multa, exempla, tam eorum, qui Christum præcesserunt, quam qui subsequuti sunt: Isaias post multas conciones habitas, in duas partes sectus, occubuit; Hieremias post carcerem & cathenas lapidibus obrutus; Ezechiel occiditur: Amos vecte per tempora transfixus, Micheas præcipitatus interijt: Quis ignorat Eliæ persecutiones, minas Eliseo intentatas? Sed hæc si cum nostris concionatoribus conferantur, minora videbuntur, quanta passi sunt omnes Apostoli, qui omnes post tot labores, post tot peregrinationes, post tam multas, & longas insectationes, atque infamias, Christo adiuncti sunt in cruce ac varijs tormentis? Longū esset enumerare innumerabiles prædicatorū acies pretiosa morte immolorū. Hæc sunt vera præmia bonorum Concionatorum, consignare sanguine Evangelii: hi fauores electis doctoribus à Christo exhibiti, nō autem populorū plausus, nō principum terrenorum gratia, nō populares honores ac dignitates. Vnde ea fortitudo concionatoris pectus armet, ut ad tormenta, & mortes paratum se præbeat. Sibi dictum putet à Deo, quod Hieremias dicitur: Ego dedi te hodiè in Civitate militatam, & in columnā ferream, & in murum æneum super omnē terrā. Et quod dicitur Ezechiel: Dedi faciem tuā valentiorē facieb eorum, & frontem tuam duriorē frontibus eorum, ut Adamantem, & ut Silicem dedi frontem tuam, ne timeas eos, neque metuas à facie eorum. Ad confirmandum autem Christianum Oratorem, ut cum magna constantia, & fiducia verbum Dei proponat, multum mihi valere videtur, si verbi Dei, quod prædicat, virtutem, ac dignitatem mente concipiat. Propterea Paulus dixit; Vilius est sermo Dei; Planè vius & animatus, eo quod à se habeat principium motus. Et addidit Paulus, & efficax: quia à se habet penetrandi virtutem. Propterea & Christus dixit esse semen, quia habet in se latentem vim ad fructum producendum; & David vocat eloquium ignitum, quia ut ferrum ignitum ad comburendum magnam vim habet, ita & sermo Dei cum spiritu prolatus. Itaque qui in hoc Dei verbo explanando est positus à Deo, confidat omnino in eodem, quod dabit verbum Evangelizantibus virtute multa. Concludat hoc caput generosus Chrysofomi spiritus qui hæc de se loquitur; Ego meo ipsius animo persuasi quoad spiraverō, & do-

Cap. 1.

Cap. 3.

Verbi Dei
virtus maxi-
ma.

Prædicandū,
ad mortem
vsque.

Concil. 1.
de Laz.

& donec Domino visum fuerit, nos in presenti vita versari, hoc implere ministerium siue quis attendat, siue non attendat, vt faciat ea quae praecipuntur, Hae de se, Ad alios vero: Nihil (inquit) aliud iubemur, quam apud mensarios deponere pecunia, loquere, & admone: verum non audiuit; Tu nihilo secius habes paratam mercedem, ne destiteris prius quam persuadeas, donec spiritum afflaueris, terminus monendi sit obedientia monitionem tuam recipientis.

Charitas erga proximos . . . Cap. X.

SI adsint quae iam a nobis proposita sunt, Vitae sanctimonia, Recta intentio, Amor Dei, Orandi studium, Ad Deum fiducia: paratum habemus instrumentum, vt a diuina manu facile tractetur. sed vt bene etiam erga proximos accomodatū sit, quae mox sequentur plurimum iuuant, charitas imprimis, & amor erga fratres in Christo nostros, & filios; quoniam teste Greg. difficile est, vt quantumuis recta denunciatis is, qui non diligitur, libenter audiatur. Ideo est res magni momenti ad fructus pios ex Euangelica semente colligendos, vt seminator fidelis, non solum exterius significet, sed plane induat boni patris spiritualis, imo vero etiam pia matris, & indulgentis affectus in suos alumnos. Amor enim amorem conciliat, & quisque facillime suaforis beneuoli dicta complectitur. Tamquam medicis corporum, sic & animarum, maiori quadam voluntate obedientia exhibetur, his quorum sincerus amor est cognitus. Dilatet igitur sinum charitatis, vt possit cum Paulo dicere: Testis mihi est Deus, quomodo cupiam vos omnes in visceribus Iesu Christi: & iterum; Filioli quos iterum parturio donec formetur Christus in vobis. Et illud: Nam si decem millia paedagogorum habeatis in Christo, sed non multos patres. Alibi infirmatur cum infirmis; vritur cum ijs qui scandalizantur. Et ad Corinth. Os nostrum patet ad vos, cor nostrum dilatatum est. Et ad Thessal. audi hanc matrem: Facti sumus paruuli in medio vestrum, tanquam si nutrix foueat filios suos. Ita desiderantes vos, cupidè volebamus tradere vobis, non solum Euangelium Dei, sed etiam animas nostras, quoniam charissimi nobis facti estis &c. Et ad Philip. fratres mei charissimi & amantissimi, gaudium meum, & corona mea. Iam vide, hic amor Apostoli quantum illi vicissim conciliauit amorem eorum, ad quos verba faciebat. Testimonium enim perhibeo vobis,

G 4 inquit,

Virtutes erga proximos.

2. par. pass. cap. 8.

Exemplum charitatis Pauli. Philip. 1. 2. Cor. 9.

Cap. 6. Cap. 2.

Cap. 4.